

SPORAZUM O SLOBODNOJ TRGOVINI SRBIJE SA TURSKOM

Sporazum je po ugledu na SSP asimetričan u korist srpske strane. Izvoz industrijskih proizvoda u Tursku je bez plaćanja carine.

Prilikom uvoza industrijskih proizvoda iz Turske u Srbiju, **liberalizacija** stopa će se odvijati **fazno**.

Svi industrijski proizvodi su podeljeni u 4 grupe:

1. osetljivi proizvodi - Aneks II Spisak A;
2. veoma osetljivi proizvodi - Aneks II Spisak B;
3. najosetljiviji proizvodi - Aneks II Spisak C;
4. **neosetljivi proizvodi - van Aneksa II.**

Svaka grupa industrijskih proizvoda ima karakterističnu dinamiku, koja je urađena po ugledu na SSP.

Zaštita **osetljivih industrijskih proizvoda** trajaće do 2012. godine, **veoma osetljivih** do 2014., dok će liberalizacija uvoza **najosetljivijih** početi 1. januara 2015. godine.

Posebno su zaštićeni sektori **tekstila, crne i obojene metalurgije**. To se odnosi npr. Na predivo, tepihe, **odeću** i pribor iz glava 61 i 62 CT, šipke i profili od gvožđa i čelika određenih tehničkih karakteristika.

Dinamika sniženja carinskih stopa je sledeća:

Spisak A - osetljivi industrijski proizvodi

- (a) 2010. godine - sniziće se na 70% osnovne carine,
- (b) 2011. godine - sniziće se na 40% osnovne carine,
- (c) 2012. godine - ukinuće se preostale carinske stope.

Spisak B - veoma osetljivi industrijski proizvodi

- (a) 2010. godine - sniziće se na 80% osnovne carine,
- (b) 2011. godine - sniziće se na 60% osnovne carine,
- (c) 2012. godine - sniziće se na 40% osnovne carine,
- (d) 2013. godine - sniziće se na 20% osnovne carine,
- (e) 2014. godine - ukinuće se preostale carinske stope.

Spisak C - najosetljiviji industrijski proizvodi

- (a) 2010. godine - sniziće se na 85% osnovne carine,
- (b) 2011. godine - sniziće se na 70% osnovne carine,
- (c) 2012. godine - sniziće se na 55% osnovne carine,
- (d) 2013. godine - sniziće se na 40% osnovne carine,
- (e) 2014. godine - sniziće se na 20% osnovne carine,
- (f) 2015. godine - ukinuće se preostale carinske stope.

Kod **poljoprivrednih proizvoda** su u Aneksu 1 Protokola I obe strane odobrile koncesije **u okviru preferencijalnih kvota sa preferencijalnim carinama**.

Ove **kvote** su dogovorene za ukupno **68** proizvoda, odnosno grupa proizvoda.

Simetrične preferencijalne kvote sa preferencijalnim nivoima na približno istom nivou propisane su za **8** proizvoda, odnosno grupa proizvoda, i to za: paradajz; praziluk i ostali lukovi; papriku; margarin; proizvode od šećera, bez kakaa; čokolade i testenine i pekarski proizvodi sa dodatkom kakaa ili bez dodatka, kao keks.

Asimetrične kvote (14) u korist Turske strane su za: morske ribe; slanutak, lešnike, pistače; smokve, suve; pomorandže, mandarine; grejpfrut; limun; grožđe, suvo; kajsije, suve; maslinovo ulje; paradajz konzervisan.

Asimetrija u korist srpske strane je za 38 proizvoda, odnosno grupa proizvoda (pšenica; kukuruz, brašno i griz od soje; jagode; maline, kupine, smrznute; ruže, kalemljene ili nekalemljene; šumsko drveće za sadnju; biljke otvorenog prostora; semenski krompir; kupus; grašak, svež ili rashlađen; pasulj i boranija, sveži; smrznuti grašak, boranija i kukuruz šećerac; povrće, mahunasto, sušeno; voće: trešnje i višnje, sa dodatkom šećera; suve šljive; seme komorača; bobice kleke; ostali začini; semenje za ptice; seme šećerne repe; seme krmnog bilja; seme povrća; seme šumskog drveća; isparljiva neetarska biljna ulja, sirova; proizvodi za ishranu dece; konzervisani krastavci i kornišoni; kukuruz šećerac konzervisani: voćni sokovi; supe i čorbe; sladoled; koncentрати belančevina i teksturirane belančevinaste bez mlečnih masnoća, proizvodi za ishranu nepomenuti ostali i vino, pivo).

Za određene poljoprivredne proizvode navedene u Aneksu 1 Protokola I odobravaju se kvote, različitih količina i različitog sniženja stopa carine u okviru kvote. U okviru količinske kvote može se uvoziti bez carina ili sa sniženim carinama.

Preferencijalne carine propisane su na nivou, zavisno od proizvoda, od oko 50% sniženja sa naše strane, odnosno 50% do 90% sa turske strane, s obzirom da su primenjene carine turske strane na višem nivou od primenjenih carina Republike Srbije. Obim kvota je na približnom nivou prosečnog trogodišnjeg uvoza iz Turske (period 2006-2008) za: paradajz, praziluk, papriku, čokoladu i testenine, a za proizvode od šećera značajno ispod prosečnog trogodišnjeg uvoza.

Ovome treba dodati da turska Carinska tarifa sadrži 76 tarifnih oznaka za poljoprivredne proizvode u koje, između ostalog spadaju: semena žitarica, sve uljarice, dijetetska hrana, pivo dr., što takođe predstavlja asimetrični pristup naše strane turskom tržištu. Za pivo npr. kvota je sa 10.000 hl sa preferencijalnom carinom 50% od MFN carine (što znači 15%), a sa turske strane imamo nultu carinu za neograničene količine.

Za određene poljoprivredne proizvode navedene u Aneksu 1 Protokola I za koje se pored stopa carine naplaćuju **prelevmani** i sezonske carine, pored snižene stope carine unutar **kvote** neće se naplaćivati prelevmani, a nastaviće da se primenjuju sezonske carine.

Primer: paradajz

Tarifna oznaka	kvota	stopa carine		prelevman		sezonska carina	
		unutar kvote	van kvote	unutar kvote	van kvote	unutar kvote	van kvote
0702 00 00 00	1500 tona	15%	30%	0	12 din/kg	20%	

Za određene poljoprivredne proizvode za koje se pored stopa carine naplaćuju sezonske carine unutar kvote će se primeniti snižene stope carine, a nastaviće da se primenjuju sezonske carine.

Primer: šargarepa

Tarifna oznaka	kvota	stopa carine		sezonska carina	
		unutar kvote	van kvote	unutar kvote	van kvote
0706 10 00 00	1000 tona	10%	20%	20%	